

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਜੇ.

. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1962 ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 34।

ਦਸੰਬਰ 16, 1966

ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨ (ਕਰਜ਼ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ LXX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 37—ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਥੱਕ ਗਿਆ ਜਜ਼ਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ—ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 37, ਇੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਜ਼ਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ - ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਜ਼ਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ 16 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ, ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਚ. ਐਸ. ਵਾਸੂ, ਅਤੇ ਐਲ. ਐਸ. ਵਾਸੂ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਏ.ਐੱਸ. ਸਾਹਾਦੀ, ਅਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਡਮਿੰਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕੌਸ਼ਲ, ਜੇ.-ਐਕਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਫਸਟ -1962 ਦੀ 34 ਅਤੇ 1963 ਦੀ 35 ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ: -

“ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਫ਼ਰਮਾਨਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ।

ਮੰਡੀ ਮੀਆਂ ਚੰਨੂ ਦੇ ਮੈਸਜਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਕਤ ਸਥਾਨ ਦੇ ਮੈਸਜਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲ 8,250 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਰਜ਼ਾ ਮੈਸ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ < ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਦਲੀਪ ਕੌਰ, ਮਿਤੀ 27 ਦਸੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ-ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, 1951 ਦਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 1954 ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਕਿ 7,254-12-0 ਰੁਪਏ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹਨ। ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਮੈਂ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ, 7,254-12-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਕਲੇਮਜ਼ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਦੂਰ ਦੁਆਰਾ 8,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ - ਇੰਡੈਕਸ ਨੰਬਰ 8/ML-12/197 (ਰਜਿਸਟਰ ਨੰਬਰ 1133) ਮਿਤੀ 6 ਫਰਵਰੀ, 1952, ਅਤੇ 7,755-0-3 ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, 22 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 226 ਵਿੱਚ ਝੰਡਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੱਖ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਉਪਰੋਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ, ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ, ਖਾਨ ਮਾਰਕੀਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ.ਏ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਵੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ 8,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਕੇ (ਅਰਥਾਤ, ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2,065.25 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 4,150.50 ਰੁਪਏ) ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 1,035.25 nP:, ਕਟੌਤੀ ਕਰਕੇ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਰਥਾਤ, 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1960, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ-

- (1) ਕੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? .
- (2) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?
- (4) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 1 'ਤੇ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਡਿਕਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ *ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ. ਮਸਲਾ ਨੰਬਰ 4 ਵੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ 1962 ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 34 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ

ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਆਰ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1963 ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 35 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਮਿਸਟਰ ਐਚ.ਐਸ. ਵਾਸੂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ-

(1) ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 31 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ। 8,000 ਦਾ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਝੰਡਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ 7,755-0-3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ; ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

"37. ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ-

(a) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ;

(ਬੀ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ;

(c) ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਕ੍ਰੀ-ਧਾਰਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 31 ਮਈ, 1954 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ 7 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 1954 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨਧਾਰਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਵੀ ਰਕਮ ਸੀ 8,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕਿਰਾਇਆ ਆਦਿ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹੋਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (1) ਅਤੇ ਰੰਗੋ ਰਾਮਾਚਾਰਿਆ ਕਟੀ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਨਰਾਇਣ ਕੁਲਕਰਨੀ (2) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਖੁੱਲਨਾ ਲੋਨ ਕੰਪਨੀ: ਬਨਾਮ ਜੌਦਰ ਨਾਥ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਅਤੇ (ਨਵਾਬ) ਸ਼ੁਜਾ-ਉਲ-ਮੁਲਕ ਬਹਾਦਰ ਵਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਮੀਰ-ਉਲ-ਉਮਰਾ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (4)।

ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੁੱਲਨਾ ਲੋਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਲਿੱਪ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕੰਸ਼ "ਡਿਕ੍ਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ-

"ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ" ਆਰਡਰ 20, ਨਿਯਮ 6 ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਾਰੀਖ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ."

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈੱਡਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- "ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।"

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੇਸ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1906 ਨੂੰ, ਏਕਰਾਦੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜਨੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਏਕਰਾਦੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਏ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਨੇਸ਼ਵਰ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਦੇਸ਼ਵਰ ਵਿਧਵਾ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਜੋ 22 ਜੁਲਾਈ,

1914 ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ, 1914 ਵਿਚ, ਫ਼ਰਮਾਨਧਾਰਕ ਨੇ ਇਕਰਾਦੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। 27 ਜੁਲਾਈ, 1906 ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਸੀਮਤ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: -

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 1908 ਦਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ, ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਜਬ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸ਼ੇਖ ਕਮਰ-ਉਦ-ਦੀਨ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ (5) ਵਿਚ ਇਸ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਕੇਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਕਰਾਦੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏਕਰਾਦੇਸ਼ਵਰ ਜਨੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 181 ਦੁਆਰਾ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਸੀਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਰਕਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ, 3,507 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਪਾਤਕ ਰਕਮ। ਫ਼ਰਮਾਨ, ਇਸ ਲਈ, ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ (ਨਵਾਬ) ਸੁਜਾ-ਉਲ-ਮੁਲਕ ਬਹਾਦੁਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਉੱਤੇ ਮਾਮਲਾ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਲਿਪਸ, ਜੇ. ਦੇਵਦੋਸ, ਜੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾ।

ਫਿਲਿਪਸ, ਜੇ., ਨੇ ਖੁੱਲਨਾ ਲੋਨ ਕੰਪਨੀ: ਲਿਮਟਿਡ: ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:—

“ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 182 ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪੋਰਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਇਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਮੌਰਗੇਜ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ 12 ਸਾਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਚੱਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ. ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 48, ਧਾਰਾ 1(ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। b) ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਆਵਰਤੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਚੱਲਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਰਗੇਜ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟੇਬਲ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 48, ਧਾਰਾ 1(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਰਥ।

ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੰਗੇ ਰਾਮਾਚਾਰੀਆ ਕਟੀ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ (ਏ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਚਨਚੇਤੀ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਚਨਚੇਤੀ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ”।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ (ਨਵਾਬ) ਸੁਜਾ-ਉਲ ਮੁਲਕ ਬਹਾਦੁਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਜੋ ਕਿ ਖੁੱਲਨਾ ਲੋਨ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਵਾਮੀਨਾਥ ਓਡਯਾਰ ਬਨਾਮ ਤਿਆਗਰਾਜਸਵਾਮੀ ਓਡਯਾਰ (6) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਰਹਰ ਰਘੂਨਾਥ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਜੀ ਗੋਵਿੰਦ (7) ਅਤੇ ਅਯਾਸਾਮੀਰ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਚੇਲਾ ਮੁਦਾਲੀ (8) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਲਟ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਖੁੱਲਨਾ ਲੋਨ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਬਾਂਕੂ ਬਿਹਾਰੀ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ ਦੱਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (9) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਮਿਸਟਰ ਏ.ਐੱਸ. ਸਰਹਦੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਧਾਰਾ 48 ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, 1963 ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਫਸਟ ਅਪੀਲ 35 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।
ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।